

---

# МОДУЛЬНА СТРУКТУРА ОРГАНІЗАЦІЇ КУРСУ "ЛІНГВІСТИКА ТЕКСТУ" ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ "ПРИКЛАДНА ЛІНГВІСТИКА"

---

УДК 378.147:81'33

Снігур Л. А. (Snigyr L. A.)

Національний університет кораблебудування ім. адмірала С.О. Макарова

*Стаття присвячена аналізу особливостей організації курсу «Лінгвістика тексту» в рамках кредитно-модульної системи, описані основні форми роботи студентів та обґрунтована їх необхідність.*

**Ключові слова:** кредитно-модульна система, модуль, кредит, самостійна робота, контроль знань.

*The article deals with the problem of Text Analysis course organization in a new framework of continuous assessment system. The main tasks and types of activities which are proposed to students are described and their necessity is justified.*

**Key words:** continuous assessment system, modul, credit, unsupervised work, knowledge supervision.

Сучасний стан і розвиток систем вищої освіти свідчить, що, незважаючи на суттєві національні відмінності в структурах вищої освіти, є ряд особливостей, притаманних більшості європейських країн. Перш за все це поглиблення інтеграції національних систем вищої освіти в міжнародному освітньому просторі; демократизація та децентралізація системи управління освітою, посилення економічної конкуренції між освітніми закладами; посилення наукових досліджень у вищій школі; підвищення ролі фундаментальної складової на всіх рівнях професійної освіти; широке впровадження інноваційних методів навчання, орієнтованих на розвиток творчого потенціалу студента; полегшення доступу до якісної освіти; перехід до ефективних механізмів зовнішнього оцінювання освітнього процесу; підвищення ролі професорсько-викладацького складу в навчальному процесі та посилення відповідальності кожного викладача за якісну підготовку фахівців;

підвищення мобільності студентів; підвищення соціальної захищеності студентів шляхом документального підтвердження завершення кожного циклу навчання або досягнення певного рівня професійної підготовки [2]. З метою реалізації європейських підходів до освіти, дотримання світових освітніх стандартів та для ефективного і поступового переходу від традиційної системи освіти в Україні до нової, спрямованої на реалізацію основних положень Болонського процесу [1], було розроблено національну модель кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП).

Основним структурним елементом модульної системи навчання визначається дидактичний модуль і кредит – одиниця оцінювання результатів освоєння освітніх програм – набутих знань, умінь та навичок. Модульна технологія навчання в основі якої є системно-структурний аналіз з рейтинговою системою контролю і оцінки знань студентів охоплює усі види навчальної діяльності студента при вивченні курсу лінгвістики тексту – від лекцій і практичних занять до підсумкового контролю.

Організація навчального процесу з дисципліни "Лінгвістика тексту" здійснюється з урахуванням особливостей кредитно-модульної системи і спрямована на:

- забезпечення систематичної роботи студентів і викладача протягом всього модуля;
- підвищення об'єктивності оцінювання знань студентів;
- уніфікацію підходів до контролю знань (поточний, проміжний, підсумковий).

Це зумовило перебудову робочої навчальної програми і виділення

- змістових модулів – логічних, завершених, самодостатніх частин дисципліни, які зосереджені формуванні професійних вмінь;
- системі завдань для самостійної роботи студентів;
- системі завдань для індивідуальної роботи студентів;
- системі завдань для поточного та підсумкового контролю знань студентів.

Максимальна інформованість студентів про зміст навчальних планів і навчальних заходів, забезпечує реалізацію основних засад кредитно-модульної системи і дає можливість максимально ефективно налагодити співпрацю між викладачем і студентами. Вже на початку семестру студенти знають зміст навчального матеріалу, якими будуть критерії оцінювання їх знань, скільки балів і за що вони можуть отримати під час поточних та підсумкових контрольних заходів.

Значно зростає значущість методичного забезпечення навчального процесу: необхідно максимально повно забезпечити кожного студента підручниками, довідковою літературою, методичками, схемами тощо. Зміст лекційного матеріалу, наприклад, додатково подається у вигляді таблиці, де наводяться темі лекцій, їх зміст з посиланням на літературні джерела.

Самостійна робота, як невід'ємна складова процесу вивчення конкретної дисципліни поряд із традиційними формами організації та проведення самостійної роботи студентів, зокрема, індивідуальними заняттями, консультаціями, індивідуальними домашніми завданнями, самостійним опрацюванням тем відповідно до робочих навчальних програм, все ширше впроваджуються в навчальний процес індивідуальні навчально-дослідні завдання, які самостійно виконуються студентами в межах навчальної програми курсу й містять елементи пошукової роботи, наприклад

- опрацювання теоретичних основ та підготовку конспектів наукових статей;
- вивчення окремих питань, що передбачені для самостійного опрацювання;
- письмове оформлення схем;
- виступ з доповіддю у рамках круглого столу.

Для можливості забезпечення самостійної роботи студентів налагоджена робота з електронними варіантами навчально-методичних ресурсів з дисципліни, до яких входить анотація дисципліни, витяг з положення про систему нарахування балів, комплекс лекційного матеріалу, матеріали для самостійної роботи студентів з методичними рекомендаціями, тематика та плани практичних

і семінарських занять, завдання для поточного, модульного, атестаційного та підсумкового контролю знань, індивідуальні завдання з методичними рекомендаціями по виконанню, перелік рекомендованих джерел, додатки (схеми, таблиці).

Перевірка знань (поточний та підсумковий контроль) при застосуванні кредитно-модульної системи здійснюється за допомогою тестового контролю, серед переваг якого можна назвати

- уніфікованість та стандартизованість тестів;
- одночасне охоплення контролем усіх студентів;
- можливість робити зрізи успішності з меншою витратою часу.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студентів до виконання конкретної роботи.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних занять. Їх результати враховуються при виставленні підсумкової оцінки. Форма проведення підсумкового контролю – тестовий контроль та письмовий аналіз тексту.

Підсумкове оцінювання проводиться на підставі балів, отриманих протягом семестру, балів за складені модульні тестові завдання, та балів за письмовий аналіз тексту. Студент також має право скласти звичайний іспит, якщо не згоден з отриманою оцінкою та бажає її покращити.

Критерії оцінювання та методи і способи контролю визначаються в додатку до робочої програми про систему нарахування балів при кредитно-модульному вивченні лінгвістики тексту.

Таким чином, засади Болонського процесу вимагають від студента повсякденної роботи над засвоєнням матеріалу, а процес отримання певної оцінки роблять передбачуваним і прозорим.

### **Література:**

1. Болонський процес у фактах та документах: (Сорбона-Болонія-Саламанка-Прага-Берлін). М-во освіти і науки України та інші. – К.: Тернопіль: Вид-во ТДПУ, 2003. – 52 с.

2. *Спірін О.М.* Модульна система та рейтинговий контроль знань під час вивчення основ штучного інтелекту / О.М. Спірін // Нові технології навчання. – К. : НМЦВО, 2000. – Вип. 28. – С. 43–56.